

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžso/3/2013
Identifikačné číslo spisu:	1012200715
Dátum vydania rozhodnutia:	20.11.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:1012200715.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: Ing. R. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom I., zastúpená Mgr. Ľubošom Jurčom, advokátom, Pribinova č. 25, Bratislava, proti žalovanému: Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, Želova č. 2, Bratislava, za účasti: Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s., Mamateyova č. 17, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. PV 401/11718/2008,8277/2012/912 zo dňa 31. januára 2012, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/147/2012-88 zo dňa 15. januára 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/147/2012-88 zo dňa 15. januára 2013 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

I.

Konanie na prvostupňovom súde

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom č. k. 5S/147/2012-88 zo dňa 15. januára 2013 zrušil rozhodnutie - oznámenie žalovaného č. PV 401/11718/2008,8277/2012/912 zo dňa 31. januára 2012 a rozhodnutie Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, pobočka Nitra č. PV 401/11718/2008 zo dňa 16. septembra 2010 podľa § 250j ods. 2 písm. c/, d/ a e/ zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“) a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

V odôvodnení uviedol, že sa stotožnil s námietkou žalobkyne o nedostatočnom zistení skutkového stavu, nepreskúmateľnosti rozhodnutia a tiež, že v konaní správneho orgánu sa vyskytuje vada, ktorá mohla mať za následok nezákonnosť rozhodnutia žalovaného. Konštatoval, že tvrdenie Sociálnej poisťovne o skartácii dokumentácie žalobkyne bez existencie ďalších dôkazov a ich osvedčenia správneho orgánu nemôže byť pripočítané v neprospech žalobkyne; bolo povinnosťou Všeobecnej zdravotnej poisťovne, a. s., aby tvrdenia o pracovnom pomere žalobkyne nad akúkoľvek pochybnosť preukázala. Za nedostatočne preukázané považoval krajský súd aj tvrdenia ohľadne obdobia, za ktoré mala žalobkyňa predpísané poistné platiť. V predložennom administratívnom spise sa tiež nenachádzali listiny, ktoré by osvedčovali, že žalobkyňa absolvovala riadnu dennú formu vysokoškolského štúdia, keďže predložené

vysvedčenie a diplom osvedčujú len absolvovanie štátnej záverečnej skúšky dňa 13. júna 1995. Obom správnym orgánom tiež krajský súd vytkol, že sa nevysporiadali s otázkou splnenia podmienok fikcie doručenia prvostupňového rozhodnutia žalobkyni v zmysle § 24 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok), v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“) a tiež, či sa skutočne pre právoplatné skončenie veci nemohol žalovaný vysporiadať so vznesenou námietkou premlčania. Podľa názoru krajského súdu bolo tiež povinnosťou správneho orgánu vysporiadať sa s návrhom žalobkyne na zastavenie konania.

II.

Odvolanie žalovaného

Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný včas odvolanie, v ktorom uviedol, že mal potvrdením Sociálnej poisťovne zo dňa 5. novembra 2011 jednoznačne preukázané, že žalobkyňa bola v zamestnaneckom pomere do 31. júla 1995, pričom takéto potvrdenie je možné považovať za verejnú listinu podľa § 134 O. s. p. Uviedol tiež, že nemal dôvod skúmať formu štúdia žalobkyne, nakoľko obdobie štúdia na vysokej škole nebolo predmetom správneho konania; dôležitou skutočnosťou bol dátum ukončenia vysokoškolského štúdia a získanie akademického titulu (13.6.1995). Nakoľko bola žalobkyňa v pracovnom pomere do 31. júla 1995, od 1. augusta 1995 sa nepovažovala za nezaopatrené dieťa, nebola evidovaná na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny ako uchádzač o zamestnanie, nebola zamestnancom, ani samostatne zárobkovo činnou osobou, a preto sa mala prihlásiť v zdravotnej poisťovni ako platiteľ poistného.

K vykonaným platbám žalovaný uviedol, že v roku 1995 žalobkyňa uskutočnila dve úhrady v prospech účtu zdravotnej poisťovne, avšak pri prevode nebol zadán špecifický symbol a ak dlžník neurčí, ktorý záväzok plní, je splnený záväzok najskôr splatný. Platby žalobkyne tak boli priradené k predpisu za obdobie 1. augusta 1995 - 30. septembra 1995.

K fikcii doručenia prvostupňového rozhodnutia žalobkyni žalovaný uviedol, že fikcia doručenia bola jednoznačne preukázaná doručenkou k rozhodnutiu. Zdôraznil tiež, že rozhodnutie bolo riadne doručené právnomu zástupcovi žalobkyne dňa 20. septembra 2010, pričom žalovaný nemal povinnosť rozhodnutie žalobkyni zasielať. Nakoľko žalobkyňa nepodala rozklad v zákonom stanovenej lehote, prvostupňové rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť. Navyše žalobkyňa nenamietala nesprávnosť doručovania rozhodnutia a správny poriadok neukladá správnomu orgánu zisťovať, či sa účastník konania v čase doručovania písomnosti zdržiava v mieste bydliska; v prípade, že by žalobkyňa takúto námietku vzniesla, žalovaný by preskúmaval pobyt žalobkyne v čase doručovania rozhodnutia.

K návrhu žalobkyne na zastavenie konania podľa § 30 ods. 1 písm. h/ Správneho poriadku žalovaný uviedol, že nevysporiadanie sa s týmto návrhom nespôsobilo nezákonnosť postupu alebo rozhodnutia žalovaného. Navyše navrhovaný postup by nebolo možné aplikovať na predmetné správne konanie, nakoľko ide o konanie, ktoré nie je začaté z podnetu správneho orgánu, ale na návrh jedného z účastníkov správneho konania.

K námietke premlčania žalovaný uviedol, že táto bola podaná až po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia, a preto na ňu nemohol prihliadať.

Vzhľadom na uvedené považoval žalovaný obe rozhodnutia po právnej, skutkovej a formálnej stránke za správne, súladné so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, obsahujúce predpísané náležitosti a vychádzajúce zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu a žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil v celom rozsahu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalobkyňa sa k podanému odvolaniu vyjadrila prípisom zo dňa 27. marca 2013, v ktorom uviedla, že považuje obe rozhodnutia správnych orgánov za vecne nesprávne, nezákonné a vychádzajúce z nedostatočne zisteného skutkového stavu ohľadne výkladu a priradenia poukázaných platieb poistného zdravotnej poisťovni a ohľadne údajného pracovného pomeru na Okresnom úrade Levice, odbor

školy, kde žalobkyňa nikdy nepôsobila, keďže v tom čase bola študentkou denného štúdia Ekonomickej univerzity v Bratislave a nemohla vykonávať trvalý pracovný pomer.

Žalobkyňa sa tiež nestotožnila s právnym názorom žalovaného ohľadne jej postavenia nezaopatreného dieťaťa. Žalobkyňa tvrdila, že od absolvovania štátnej záverečnej skúšky v júni 1995 až do skončenia školských prázdnin (do 31.8.1995) bola nezaopatreným dieťaťom a platiteľom poistného počas obdobia od 1. júla 1995 do 31. augusta 1995 tak bol štát. Povinnosť platiť poistné na zdravotné poistenie tak žalobkyni vznikla najskôr od 1. septembra 1995 do 31. októbra 1995, čo následne uhradila poštovými poukážkami, čím si splnila svoju povinnosť.

Žalobkyňa tiež namietala premlčanie nároku žalovaného.

Vzhľadom na uvedené žalobkyňa navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil v celom rozsahu.

Prípisom zo dňa 29. mája 2013 sa k podanému odvolaniu vyjadrila aj Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s., ktorá sa plne stotožnila s odvolaním žalovaného.

III.

Právne názory odvolacieho súdu

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu a po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O. s. p.) a ide o rozsudok, proti ktorému je podanie odvolania prípustné (§ 202 O. s. p.), dospel jednomyseľne k záveru, že odvolaniu žalovaného treba priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O. s. p.

Podľa § 61 Správneho poriadku možno proti rozhodnutiu ústredného orgánu štátnej správy, vydanému v prvom stupni, podať na tomto orgáne v lehote 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia rozklad; včas podaný rozklad má odkladný účinok. O rozklade rozhoduje vedúci ústredného orgánu štátnej správy na základe návrhu ním ustanovenej osobitnej komisie. Proti tomuto rozhodnutiu sa nemožno odvolať. Ustanovenia o odvolacom konaní sa primerane vzťahujú aj na konanie o rozklade.

Podľa § 51 ods. 1 Správneho poriadku sa rozhodnutie účastníkovi konania oznamuje doručením písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia, ak zákon neustanovuje inak. Deň doručenia rozhodnutia je dňom jeho oznámenia.

Z obsahu administratívneho spisu odvolací súd zistil, že rozhodnutie Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, pobočka Nitra č. PV 401/11718/2008 zo dňa 16. septembra 2010 bolo právnomu zástupcovi žalobkyne doručené dňa 20. septembra 2010 a bolo doručené aj žalobkyni, a to aj napriek tomu, že v zmysle § 25 ods. 5 Správneho poriadku ak má účastník konania zástupcu s plnomocenstvom na celé konanie, písomnosť určená do vlastných rúk sa doručuje iba tomu zástupcovi. Proti rozhodnutiu prvostupňového orgánu boli podané dva totožné rozklady; prvý bol daný na poštovú prepravu žalobkyňou dňa 19. októbra 2010 a druhý bol daný na poštovú prepravu jej právnym zástupcom dňa 20. októbra 2010. Druhostupňový správny orgán vyhodnotil oba rozklady ako oneskorene podané a oznámením zo dňa 31. januára 2012 oznámil žalobkyni, že nemôže povoliť obnovu konania, resp. zmeniť alebo zrušiť rozhodnutie mimo odvolacieho konania, keďže v oneskorených rozkladoch neboli uvedené žiadne nové skutočnosti, ktoré by zakladali dôvod na obnovu konania. V podanej žalobe zo dňa 4. apríla 2012 žalobkyňa namietala, že jej právny zástupca síce zmeškal lehotu a rozklad podal oneskorene, ale jej rozklad, daný na poštovú prepravu dňa 19. októbra 2010, bol podaný včas keďže rozhodnutie prevzala dňa 5. októbra 2010.

Bez toho, aby sa krajský súd zaoberal otázkou, či podala žalobkyňa rozklad proti prvostupňovému rozhodnutiu č. PV 401/11718/2008 zo dňa 16. septembra 2010 včas, zrušil napadnuté rozhodnutie -

oznámenie žalovaného č. PV 401/11718/2008,8277/2012/912 zo dňa 31. januára 2012 spolu s rozhodnutím Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, pobočka Nitra č. PV 401/11718/2008 zo dňa 16. septembra 2010 podľa § 250j ods. 2 písm. c/, d/ a e/ O. s. p. pre nedostatočne zistený skutkový stav, nepreskúmateľnosť rozhodnutia a zistenie takej vady v konaní správneho orgánu, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Krajský súd v napadnutom rozsudku iba uviedol: „Žalovanému a správne mu orgánu prvého stupňa je treba vytknúť tiež vadu v konaní a totiž, že správny orgán sa otázkou splnenia podmienok fikcie doručenia prvostupňového rozhodnutia žalobkyni v zmysle ust. § 24 ods. 2 Správneho poriadku vôbec nevysporiadaval, keď nešetril, či u žalobkyne mohlo dôjsť k fikcii doručenia prvostupňového rozhodnutia dňa 27.10.2010, ako to tvrdí žalovaný ...“

Uvedenou procesnou otázkou včasnosti doručenia rozkladu proti prvostupňovému rozhodnutiu správneho orgánu sa mal krajský súd zaoberať ešte prv, ako preskúmaval napadnuté rozhodnutia v merite veci, pretože prípadné riešenie rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu by bolo možné iba za predpokladu, že sa nestalo právoplatným v dôsledku oneskorene podaného rozkladu.

Podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. súd rozhodnutie zruší, len ak súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Podľa § 212 ods. 1 O. s. p. je odvolací súd rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pričom podľa ods. 3 prihliada na vady konania pred súdom prvého stupňa, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Vychádzajúc zo skutočnosti, že si krajský súd v konaní a napadnutom rozsudku nevyriešil otázku včasnosti doručenia rozkladu proti prvostupňovému rozhodnutiu správneho orgánu, dospel odvolací súd k záveru, že krajský súd sa dopustil vady konania, na ktorú musel prihliadnuť, nakoľko mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/147/2012-88 zo dňa 15. januára 2013 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. v spojení s § 212 ods. 3 O. s. p.

Podľa ustanovenia § 226 O. s. p. ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

V ďalšom konaní bude potrebné, aby sa prvostupňový súd pred skúmaním veci v merite zaoberal včasnosťou podania rozkladu proti rozhodnutiu č. PV 401/11718/2008 zo dňa 16. septembra 2010. Odvolací súd sa vzhľadom na procesné pochybenie súdu prvého stupňa meritom veci nezaoberal.

Podľa § 224 ods. 3 O. s. p., ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci. O trovách tohto odvolacieho konania teda v zmysle § 224 ods. 3 O. s. p. v spojení s § 250k ods. 1 a § 246c ods. 1 O. s. p. rozhodne v novom konaní súd prvého stupňa.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.